

Milé sestry, milí bratři,

před asi půl rokem mě jeden kněz upozornil na **americký dokument** s názvem „Co je to žena?“ Je do dokument vytvořený v silně konzervativním prostředí, který někdy až velmi provokativně střílí do řad vědců a příznivců **genderové teorie**, která se v posledních letech velice prosazuje v naší liberální západní (euroatlantické) společnosti. Hlasatelé této teorie víceméně říkají, že každý si může svobodně zvolit svou **sociální roli** bez ohledu na to, jestli se narodil jako **muž nebo jako žena**. Dokument jistě stojí za zhlédnutí, zvláště k zamyšlení je fakt, že autorovi, který vede rozhovory s různými lékaři a vědci, nikdo nedokáže odpovědět na zdánlivě **jednoduchou otázku**: „Co je to žena?“ (viz <https://www.csfd.cz/film/1190521-what-is-a-woman/prehled/>)

Připadá mi, že **není vhodnější chvíle** se ve svátečním kázání zamyslet nad touto otázkou, **než právě dnes**, kdy slavíme slavnost **Matky Boží**, Panny Marie, oslavujeme zvláště její **mateřství** a v prvním čtení od apoštola Pavla jsme slyšeli slavnou pasáž z listu Galaťanům: „*Když se naplnil čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného ze ženy, podrobeného Zákonu, aby vykoupil lidi, kteří podléhali Zákonu.*“ (Ga 4, 4–5)

Svatý Pavel nehovoří přímo o **Marii**, ale rozšiřuje její mateřství jakoby na všechny ženy, mluví o synu, narozenému ze ženy. Možná si vzpomenete na dvě pasáže z **Janova evangelia**, kde podobným způsobem oslovuje Marii Ježíš, poprvé v Káni Galilejské říká: „*Co mi chceš, ženo? Ještě nepřišla má hodina.*“ (J 2, 4 CSP). Podruhé takto oslovil Marii **stojící pod křížem**: „*Když Ježíš uviděl svou matku a učedníka, kterého miloval, jak tu stojí, řekl matce: “Ženo, hle, tvůj syn.”*“ (J 19, 26) Možná to může znít našim uším tvrdě, že Ježíš oslovuje svou maminku: **ženo, co mi chceš**, ale opět, stejně jako u apoštola Pavla to můžeme chápat v širokém smyslu, ne jako něco tvrdého, ale naopak **zdůraznění důstojnosti ženy** a její důležitosti nejen v životě samotného Ježíše, ale celého lidstva.

Ve Starém zákoně nebyla žena rovnoprávná s mužem a její vliv byl omezen na její **úlohu matky**. Pokud žena nemohla mít děti, bylo to pro ní velké pohanění a mohla se cítit jako **méně hodnotná**. Nemáme tady prostor rozebírat celý Starý zákon, ale je dobré zmínit několik skutečností. Rozdíl mezi pohlavími je neoddelitelnou součástí **lidské přirozenosti**. Člověk byl stvořen jako **muž a žena**. Symbolicky, žena je vzata z Adamova žebra a má stejnou přirozenost jako on. Tím, že Adam pojmenuje ženu, zároveň **mění jméno i sobě samému**. On je *íš* ona *išá*, české překlady to neobratně vyjadřují jako muž a mužena, každopádně je zřejmé, že oba patří nerozlučně k sobě a muž se vedle ženy stává někým jiným.

Žena byla vždy spjata s **darem života**, přesto je ale někým víc, než jen **matkou**. Její důstojnost nespočívá v tom, jestli má jedno, tři nebo 10 dětí. Žena byla vždy spjata s **mužem**, ale přesto je někým víc, než jen **manželkou**, v důsledku nezáleží na tom, v jakém životním stavu se zrovna nachází. Starozákonní nerovnost překonal až Pán Ježíš, který, co se týče důstojnosti, v ničem **nerozlišoval mezi mužem a ženou** a ve křtu přinesl pravou rovnost, v němž smazal všechny rozdíly. Apoštol Pavel píše: „*Již není Žid ani Řek, již není otrok ani svobodný, již není muž ani žena, neboť vy všichni jste jedno v Kristu Ježíši.*“ (Ga 3, 28 CSP) Dokonce můžeme říci, že Ježíš **roli žen vyzdvihoval**, stačí si vzpomenout

na četné úryvky, kdy ženy doprovázely Ježíše, prokázaly mu **službu**, které muži nebyli schopni, **stály pod křížem**. Pro Ježíše ale není tak podstatné pohlaví, jako **víra**: „*Hle, má matka a moji bratři. Kdokoli plní vůli mého nebeského Otce, to je můj bratr, má sestra, má matka.*“ (Mt 12, 49–50 CSP)

Ženský princip je nesmírně důležitý pro celou církev a společnost. V dnešním světě potřebujeme možná více než kdy jindy, aby se **muži a ženy** s láskou doplňovali a tvořili lepší svět. Jaké jsou ale rysy **mužství a ženství**, které by se měly doplňovat? Jeden duchovní autor to vyjádřil takto: „*Rysy mužství jsou: racionální, vůdčí, intelektuální, soutěživý, asertivní, cílevědomý, poslušný hierarchii, identita v jedinečnosti. Rysy ženství: bytost ve vztahu, pečuje o druhé, laskavá, otevřená, jemná, citlivá, starostlivá, připravená spolupracovat...*“ (Rossetti, Stephen J. *Radost z kněžství*, s. 100?) Jeden soubor rysů není lepší než druhý, každý má také svou stinnou stránku, důležitá je ale **vzájemná výměna** a ochota učit se od druhého pohlaví.

Jistě, ženy se taky mají učit v něčem od mužů, ale my muži **zvláště potřebujeme** v dnešní době sloupnout tvrdou masku a učit se od žen **vyjádřit své emoce**, projevit vřelost a něžnost, umět se sdílet, navazovat vztahy.

Na otázku „Co je to žena?“ není jednoduché odpovědět, ale v duchu **Ježíšova učení** můžeme říci, že více než jen matka, více než jen manželka, je to **milovaná Boží dcera**, která svou důstojnost staví důstojnosti Božího dítěte, kterou přijala při křtu.

Na závěr mi dovolu citovat závěr dopisu sv. Jana Pavla II. ženám, který napsal před 30 lety: „*Vybízím společenství církve, aby probíhající rok použilo jako příležitost k upřímnému **vzdávání díky** Stvořiteli a Vykupiteli světa za dar tak velikého dobra, jakým je ženství, které patří v mnoha ohledech k základnímu dědictví lidstva i církve. **Maria, Královno lásky**, bdi nad ženami a jejich posláním ve službě lidstvu, míru a šíření Božího království*“. (Jan Pavel II. *List ženám*. 29. 6. 1995, viz <https://www.pastorace.cz/tematicke-texty/list-jana-pavla-ii-zenam-1995>)